

Nervositatea privilegiatilor.

Cu cât se apropie mai tare ser-
bările mileniului, cu atât neliniștea
în sinul Maghiarilor crește. Este o
stare de nervositate progresivă, în
care se află așa numitul „element
domnitor“.

Simte instinctiv fiă-care dintre
patrioții privilegiați, că orgoliul, na-
țiunii alcătuitoare de stat a lansat
o serbare mare, de-o însemnată
în adevăr epocală, însă fără să fiă
pregătită cum se cuvine.

Ungurii invită totă Europa la
mileniul lor, dăr au un presimț, că
acastă Europă, decă va privi mai
cu atențiune la stările adevărate
din regatul milenar și nu se va mul-
țumi numai cu spectacolele, ce se
vor produce în Budapesta în ilumi-
națiā teerică roșie, albă și verde,
atunci nu va pute, decăt să constate
tristul adevăr, că stările din fericita
„Hungaria“, ađi „Magyarország“,
înotă încă până n gât în zama me-
dievală și că așa șa libertate și
așa șa constituționalism nu este
în realitate, decăt numai o slabă
poleială a instituțiunilor întemeiate
pe prerogativele și privilegiile din vea-
curile trecute.

Natural, că conștiința despre
acastă insuficiență a europenismu-
lui rasei stăpânitoare maghiare in-
dispune și intristeză mult inimele
patrioților, cari, drept spuind, ar
vré, decă ar pute, să se ia la între-
cere cu cele mai culte popore ale
lumei.

Acastă stare sufletescă extra-
ordinară, în care se află fruntașii
maghiari, aduce cu sine, că cu cât
se apropie mai mult mileniul, cu
atât ei vđ, că le lipsese mai mult,
aci într'o direcțiā, aci într'alta, pen-
tru a atinge măcar inchipuirea, ce
și-o fac inși-și despre mărimea nației
lor după o miiā de ani de existență
în Europa.

De aci vin propunerile, care de
care mai estra-vagante, ce le fac

unii și alții dintre corifei, având tôte
tendința de-a fi primite și rezolvate
imediat, încă înaintea, ori în decur-
sul mileniului.

Dintre tôte neajunsurile, ce le-au
observat aleșii națiunii maghiare
acum, când e vorba să se producă
înaintea lumii cu neasemănatele li-
bertăți, cu cari vor să se laude, este
fără îndoelă cel mai mare: starea
deplorabilă, în care se află cel mai
capital drept al cetățenilor statului
ungar, — dreptul lor electoral.

Europa pôte face studii deose-
bite, cum într'un stat șa constitu-
țional, ca Ungaria, dreptul electo-
ral a putut să ajungă numai și nu-
mai un mijloc pentru a face posibilă
esercitarea de tapt a privilegiilor ce-
lor mai abominabile din timpurile
feudale. Libertate în adevăr nu există,
decăt pentru speculanții moderni
evreo-maghiari, cari exploatează cri-
tica situațiune financiară a statului
în folosul lor.

O vede acastă un Ugron Gá-
bor, o vede și un Kovacs, când lan-
sază idei și propunerii pentru intro-
ducerea votului universal.

Când veți vedé, că se va uni
focul cu apa, polul nordic cu polul
sudic, atunci să credeți, că cei ce
ađi numai din privilegii trăesc, —
cum li-a fost spus'o nu tocmai de
mult unul din deputații mai de-
tepti unguři din dietă, — vor prinde
dragoste pentru votul universal. Și
cine se-l introducă, rogu-vé, pe cale
parlamentară, când în dietă numai
nemeșii și advocații stăpănesc?

Comediā se va face la mileniu,
cătă numai va pute să încapă în
cadrul programelor lui Banffy. Ce
impörtă dăr, decă se fac debuturi
speciale în acastă direcțiā de cătră
diverșii corifei ai partidelor ma-
ghiare?

Astfel în nobila emulațiune
de bunii comedianți vor dobândi cel
puțin atât, că le va trece mai iute
mileniul și pentru acest timp cel

puțin nu vor mai observa nimic
din miseria milenară, pe care ei,
privilegiații, o lasă bucuos în grija
plebei contribuente.

O propunere pentru sufragiul universal.

O propunere de sensațiā 'i-s'a
făcut șailele acestea comitetului ad-
ministrativ al Budapestei. Propune-
rea a făcut'o consiliul ministerial în
pensiune Petru Kasics, cunoscut din
conflictul, ce l'a avut șailele trecute
cu ministrul de honvedii br. Fe-
jerváry.

Kasics în numele său și al mai
multor membri din comitetul admi-
nistrativ propune, ca congregațiā
Budapestei să facă pași pentru in-
troducerea sufragiului universal cu vot
secret atât față de alegerile de de-
putați dietali cât și față de alege-
rile comunale. În acest scop: 1) să
se adreseze cu o petițiā cătră dietă
și guvern; 2) să cēră dela tôte con-
gregațiunile comitatelor să sprijie-
nescă acastă propunere; 3) La cas,
decă legea privitoare la administra-
țiā Budapestei ar fi supusă revisui-
rei mai curând, decăt reforma elec-
torală, atunci să se cēră dela gu-
vern, ca sufragiul universal cu vot
secret să se introducă față de Bu-
dapesta încă de-odată cu revisuirea
acelei legi.

Propunerea lui Kasics sfirșese
cu cuvintele: „În numele aceluia, care
cu două mii de ani înainte a murit
pentru întreaga omenime și care n'a
făcut deosebire între om și om,
cerem, pretindem, ca să 'i-se dea
poporului dreptul său“.

Motivarea acestei propunerii își
are părțile sale de interes. Reasu-
măm aci câte-va puncte mai remar-
cabile:

Unul dintre rezultatele luptelor pur-
tate decenii întregi pentru introducerea
poporului în drepturile constituționale este
articolul de lege 5 din 1848 privitor la

alegerile de deputați pe baza reprezentanțe
poporului. În introducerea aceluia articol de
lege însă se spune apriat, că regularea
alegerii pe baza reprezentanței populului
este numai provisoră, va să șailele legisla-
țiunea de atunci (1848) n'a privit censul
electoral ca definitiv, deore-ce el nu espri-
mă deplin înaltul principiu al representan-
ței populului.

Dela aducerea acelei legi au trecut
48 de ani și poporul nici ađi n'are drept
și influință asupra conducerii afacerilor
publice. Classa mijlociā a pășit în locul
nobilimei privilegiate și a luat ea domina-
țiunea, dăr și-a uitat de sutele de mii și
de miliōnele populului muncitor, care a
luptat și a vrsat sange pentru libertate.

La 1848 Petőfi a șailele: „Patriā este
numai acolo, unde sunt și drepturi, — și
poporul n'are drepturi“. Durere, în 1896
încă tot acolo stăm, unde am stat și cu
48 de ani înainte, că „poporul n'are drep-
turi“ și ast-fel n'are nici patriā. Cu tôte
acestea 'i-se cere, că acastă patriā, în care
'i-se denegă dreptul înăscut, nu numai s'o
iubescă, ci s'o și apere cu sangele său. E
înjurat ca reu patriot, când își pretinde
drepturile sale. 'I-se cere inbire de patriā,
patriotism, când e eschis dela binefacerile
constituției și e pus înafară de lege, când
e tractat ca și o vită, decă cuteză a-și espri-
ma o părere și a se folosi de dreptul
de intrunire, ba chiar și numai, decă cu-
teză a ceti o foisă, ce nu-i place guver-
nului.

După recensemētul din 1890, în Un-
garia — fără Croația — sunt patru mi-
liōne și 20,000 bărbați trecuți de 20 de
ani, pe când după datele oficiale din 1894
numai 870,000 au drept de alegere. Va să
șăilele 3 miliōne și 170 mii, adecă mai bine
cu trei din patru părți ai cetățenilor acestei
patrii sunt despoiați de cel mai principal
drept constituțional al lor și 870 mii de
omeni privilegiați aleg pe deputații acestora.
Din fiă-care miā de cetățeni trecuți
de 20 de ani numai 215 au drept de ale-
gere, ceilalți 785 sunt lipsiți de acest
drept. Faptul acesta în sine e o dovadă,
că actuala cameră a deputaților nu repre-
sentă voința populului unguresc, ci nu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dela Societatea geografică română.

Dare de semă anuală a secretarului general
George I. Lahovari în ședința dela 2 (14)
Martie 1896.

II.

Acum vē cer voie a vē întreținé
câte-va minute despre activitatea societă-
ților străine și despre esplorările între-
prinse în țări depărtate și necunoscute. Și
aci găsim, spre onōrea țerei, Români la
lucru alături cu cei mai îndrăsneți călă-
tori în regiuni aproape inexplorate încă.

Așa, în ședința societăței geografice
din Bruxelles, din 20 Decemvre anul tre-
cut, D-l Fernand Gănescu a ținut o con-
ferință asupra ultimului resbel chino-japo-
nez. Se șocie, că d-l Fernand Gănescu este
fiul repausatului nostru compatriot Grigory
Gănescu, care a vețuit mult timp în Paris,
și în cele din urmă devenise chiar cetățen
francez. D-l Fernand Gănescu, ca cores-

pondent al șailele francez „Le Figaro“, a
urmat în suita mareșalului japonez Yama,
tot resbelul până în cele mai departe pro-
vincii ale imperiului chinez, provincii ne-
cunoscute până atunci europenilor. D-l
conferențiar a făcut un tablou îngrozitor
de orușimea barbară a Chinezilor față cu
inimiciei lor.

Astfel, când trupele japoneze au in-
trat în Port-Arthur, au găsit mulțime de
compatrioți de ai lor ținuiți și restigniți
pe ziduri, alții cu intestinele scōse și înlo-
cuite cu pietri; acastă a făcut pe Japonezi
să esercite la rândul lor, contra inamicu-
lui, nisece represalii sângerōse.

D-l Gănescu a făcut în urmă o para-
lelă între poporul chinez și cel japonez, și
a arătāt superioritatea acestui din urmă
asupra celui d'întăi. În China, imperiu de
400 miliōne locuitori, jumătate cel puțin
din populațiā ignorază chiar astăđi, că a
fost un resbel între China și Japonia, ér
cealaltă jumătate este firm incredințatā,
Chinezii au nimicuit cu desăvērșire pe Ja-
ponezi.

În Japonia, d'împotrivă, situațiā este
cu totul alta, ținută în curenț și cu șailele de
cele ce se petreceau, forți de succesele și
de victoriile lor, cei 37 miliōne de locui-
tori aclamă cu entusiasm și patriotizm pe
impărat și pe armata lor victoriosă.

Terminând, d-l Gănescu conchide, că
Europa nu are a-se teme multă vreme de
o invasiune galbenă, dăr nu este tot așa cu
elementul japonez, care pôte deveni un
rival primejdios pentru piețele comerciale
europene prin o concurență comercială și
industrială, la care trebuie să ne așteptăm
pentru un timp mai mult său mai puțin
depărtat.

Conferența d-lui Gănescu a fost viu
aplaudată de auditor.

Alți doi Români au întreprins în
tōmna trecută o călătorie îndrăsnețā în
partea Nord-orientalā a Africeii, la Sudul
Abissiniei, în țera Somali, aceste părți pu-
țin cunoscute și puțin exploreate ale negru-
lui continent; acești esploratori noi, sunt:
D-l Dimitrie Ghica din Comanesci și fiul
D-sale, sub-locotenentul Nicolae Ghica. În

luna Octomvre din anul trecut, subsemna-
tul primea cea d'întăi scrisōre a explora-
torilor noștri, datatā din Aden, 16 Octom-
vre. La acea epocā d-nii Ghica se pregă-
teau a trece pe cōstele Africeii, la Berbera,
unde o caravana de 72 de cămilii și 60
omeni armați cu pucii moderne îi așteptau
spre a 'i însoți în părțile încă inexplorate
la Sudul Abissiniei, între riurile Shabli și
Luba în țera Somali. Mulțumită amabili-
tăței guvernului englez din Aden, gene-
ralul Cunningham, d-nii Ghica au fost aș-
teptati în palatul guvernului și li-s'a pus
la dispozițiā vaporul staționar al guvernu-
lui englez pentru transportarea lor la
Berbera.

De atunci D-nii Ghica au urmat că-
lătorie d-lor de explorare și de vânătoare
în interiorul țerei și când au avut ocaziuni
sigure n'au lipsit a scrie familiei și ami-
oilor pentru a 'i ținé în curenț aproape șailele
cu șailele de întemplerile acestei frumoșe, dăr
hasardōse călătorii.

Extracțe din aceste scrisori s'au pu-
blicat în jurnalele nōstre din București și

mai interesele unei minorități privilegiate. O minoritate de 870 mii poruncește unei națiuni de 16 milioane.

(Va urma.)

Servilism milenar.

Ca întotdeauna, așa și acum, episcopul Ioan Szabó s'a arătat cel mai gata spre servire când e vorba de-a umbra în voia și de-a împlini dorințele Ungurilor dela putere. Și din incidentul mileniului el a fost cel dintâiu, care a eșit cu două circulare pentru a face propagandă în favorul serbărilor.

În circulara primă dispune, ca în 10 Maiu să se celebreze în toate bisericile „s. liturgiă de mulțămitez“, după cum s'a decis și în conferința episcopilor catolici din Februarie a. c. În această circulară nu vorbesce, decât de simțăminte „patriotice“ și de serbări de bucurie, la cari „e natural, ca și biserica să ia parte“.

Cealaltă circulară, ce se referă la „serbările scolastice“ ordonate de guvern și de inspectorii săi scolare, este un *non plus ultra*, al servilismului, ce-l desfășură acest prelat față cu stăpânirea. Ca curiozitate reproducem în întregul său această circulară, ca să se vadă, cu câtă minuțiozitate se îngrijește episcopul Gherlei, ca — drept mulțumire pentru nesfârșitele prigoaniri și șicane, la cari sunt espuse din partea maghiarisatorilor violenți — scoțele confesionale române din diecesa sa să serbeze împreună cu asupritorii lor.

Nimic nu caracterizează mai mult acel scârbos și deplorabil servilism, decât pasagiul, unde se dice: „se observă, că cântările și declamațiunile *au să fie de cuprins patriotic*“. Ce va să dică asta, nu mai e de lipsă să spunem. Sperăm însă ferm, că nu se vor afla în diecesa Gherlei directori și dascăli români, cari se se însuflețesc pentru acest fel de „patriotism“, comandat dela Buda-pesta, ce nu se sfiesce a-l propaga prin circularele sale episcopul Szabó.

Etă circulara despre care vorbim:

Reverendisimilor în Christos Frații Vicarilor Foranei, Archidiaconilor și Mult-Onoraților Frații Protopopi și Preoți!

Planul festivităților referitoare la susținerea milenară a statului ungar comunicat de Excelența sa ministrul președinte și luat preagrățios spre știință și de Majestatea Sa Preagrățiosul nostru Domn și Rege Apostolic înaltul cor episcopesc al Ungariei în conferința ținută la 27 Februarie a. c. din partea sa încă în genere luându-l spre cunoștință; în urmarea acestui plan cu privire la scoțele catolice

în deosebi a hotărât, că acele scoțele festivitățile sale milenare se le țină în 17 Maiu a. c. — Drept aceea am aflat de bine a dispune, că în 17 Maiu a. c. st. n. în biserică să se țină serviciul divin de mulțămitez, cântându-se la capătul s. liturgii doxologia și ecoteniile îndatinate dela lithia. La acest serviciu sacru va lua parte tinerimea scolară în corpore sub conducerea învățătorului mergând dela școlă. După s. liturgiă reintorcându-se tinerimea scolară éráși în corpore sub conducerea învățătorului la școlă, care din această ocaziune va fi a-se decora în mod corospunđtor, să se țină serbarea scolastică, în privința căreia vor servi de îndreptar următoarele:

Promițându-se rogațiune pentru ajutorul lui Dumnezeu directorul scolar va țină o vorbire acomodată despre însemnătatea serbării milenare, apoi

Va urma o cântare din partea tinerimei scolastice.

După această învățătorul va țină o disertațiune referitoare la constituirea, desvoltarea și întărirea statului ungar.

Urmézá altă cântare a tinerimei. Apoi o declamațiune.

După aceea unul dintre scolari va face o schiță geografică a confiniilor și teritoriului Ungariei.

Urmézá apoi o declamațiune rostită prin cutare scolar.

După aceea doi dintre scolari pe rând vor propune pe scurt episoade mai însemnate din istoria Ungariei precum d. e. despre s. Ștefan, s. Laldislau, Ludovic cel mare, Mathia, Ioan Huniadi.

După acesta va urma éráși o declamațiune și apoi o cântare.

În urmă directorul său eventual învățătorul va rosti cuvinte însuflețitoare către tinerime și apoi se va termina serbarea cu darea de mulțămitez lui Dumnezeu prin o rugăciune său cântare bisericescă. *Se observă, că cântările și declamațiunile au să fie de cuprins patriotic*.

La această serbare să se invite autoritățile școlare și oficiile locale, onoratorii și părinții pruncilor.

În aceeași zi sub conducerea învățătorului vor face excursiune la câmp petrecând după împregiurări cu cântări, jocuri acomodate tinerimei școlare și eseroiții gimnastice.

În cas de timp nefavoritor excursiunea se va pute țină în altă zi acomodată.

Din ședința consistorială ținută în Gherla la 24 Martie 1896.

Ioan Szabó m. p.
Episcopul Gherlei.

Paralel cu circularele episcopului Szabó merg circularele inspectorului de scole unguresc din Zelau Petri, un Român renegat, pe al căruia moș l'a chiămat *Ietrișor*, é r pe tatăl său Petricaș din T.-Sarvad.

*
Inspectorul școlar r. ung. dela Zelau, Dr. Petri Mor, id est Dr. Petri Moritz, a

slobođit încă pela 16 Martie o strașnică circulară către toate direcțiunile și senatele scoțelor populare confesionale din cercul său.

În circulară, după-oc face cunoscut ordinul ministrului Wlassios de-a se serba ziua de 9 Maiu în toate scoțele populare în amintirea mileniului, cerând ca serbarea să fie cât mai succésă, mai adauge, că în decursul anului 1896, afară de vacanțele obicnuite, se mai pot da încă șapte zile vacanță școlară, ce vor avea să stea în legătură cu deosebita serbări în onóra mileniului. Unde într'o comună sunt mai multe scole, serbarea s'o facă pe cât e cu putință toate împreună. Intru cât în comună s'ar arangia din partea autorităților, ori a fruntașilor societății serbări în onóra mileniului, tinerimei școlare să 'i-se facă posibilă participarea la acele serbări și să fie îndemnată a lua parte la ele.

În fine apeléză și conjură pe toți factorii învățământului poporal, fără deosebire de confesiune și naționalitate, ca dându-și mâna în gestiunea această, să facă tot ce numai pot pentru mărirea serbării milenare.

SCRIRILE ĐILEI.

— 28 Martie.

La Jubileul României-June. Din incidentul aniversării de 25 de ani a „României June“, fostii membri ai acestei societăți academice, aflați în Brașov, i-au adresat prin telegraf următoarea felicitare:

Presidentului Societății Academice „România-Jună“

VIENA.

IX Lazarethgasse 26.

Aniversarea „României June“, la al căreia sin ne-am încălđit odinóră și noi, cultivând a neamului iubire, ne umple de mândria și de speranță. Cu dragoste frățească salutăm noi membrii vechi pe colegii noștri de ađi din societate, dorind ca la jubileul de cinci-deci de ani al „României June“ să ne fã dat, și celor bătrâni și celor tineri, a vedé încununare cu cel mai deplin succes nobilele aspirațiuni de cultură și de progres național ale acestei Reuniuni academice. Trăiască „România-Jună“!

Dr. A. Mureșianu, T. Nica, Valerie Bologa, Dr. G. Baulescu, Virgil Onițiu, Vasile Voina, Lazar Nastasi, Ip. Ilasievici, Andr. Bărseanu, I. C. Panțu, Dionisie Făgărășianu, Paul Budiu, George Chelariu, Ioan Socaciu, Pompilie Dan, Ioan Cliniciu.

— o —

Serbători noué oficiale. Ministrul unguresc de justiția a ordonat ca ziua de 10 Maiu (care ți este privită ca ziua, în care țera a fost luată în posesiune acum o miă de ani) și ziua de 8 Iunie (ca ți a încoronării regelui actual) să fie ținute ca serbători de către toate oficiile de stat ale țerei. La cas, când pe vr'una din aceste ȓile ar fi puse înfățișeri la tribunale etc.,

aceste sunt a se pune pe altă ȓi, cererfi de improtocolare însă se vor primi și în ȓilele amintite.

— o —

Serbarea „Junilor“, ne lângă tot timpul nefavorabil, căof era rece oa și ierna a succés și de astă-dată fórte bine. Eri, la re 'utórcerea dintre „Petri“, Junii au defilat în „Gróver“ printre miile de cetățeni de toate clasele și de toate limbile în cea mai frumoasă ordine, fiind întâmpinați, ca de obicei, de musică militară. În frunte, după „Sfinta Surlă“, au venit „Junii tineri“ apoi „Junii bătrâni“ după ei „Curcanii“ și la urmă „Junii albi“, toți călări pe cai decorați cu pantlaci și verdetă. Cu deosebire bună impresiune au făcut „Curcanii“ și mai ales „Junii albi“, toți voinici și bine făcuți, cărora în frumoșele lor costume naționale le stetea atât de bine. „Junii“ au fost mai mulți ca în anul trecut, cortegiul trăsurilor însă din cauza timpului nefavorabil a fost cevași mai puțin numeros ca altă-dată.

— o —

Alegere de deputat în cercul *Tecci*, devenit vacant prin mórtea deputatului br. Kemény, se va face la 22 Aprilie n. o.

— o —

Darurile prințului Bulgariei. Prințul Ferdinand al Bulgariei a dăruit Sultanului chipul său, al soției sale și al prințului Boris în pervase soumpe. Tot odată prințul a dăru't 20,000 franci asilului sêracilor, ce se află sub patronagiul Sultanului. Marelui vizir Halil-Rifaat-pașa ia dat o tabacheră de aur împodobită cu briliante é r marelui ceremoniar Muuir-pașa ia dăruit un serviciu de masă fórte prețios de argint. Ambasadorii Angliei, Germaniei și Italiei vor da în onóra principelui prânduri. Priopele, se ȓice, va petrece în Constantinopol până Sâmbăta în 11 l. o.

— o —

Noué Escelențe. În curénd vor fi numiți — ȓic foile unguresci — trei noi consilierii intimi, cari vor primi titlul de „Escelență“, și adecă: fostul secretar de stat Dr. Albert Berzeviozy, apoi membrul camerei magnaților br. Geza Podmaniczky și fișpanul comitat. Trei-scaune Iosif Potsa, care e de 18 ani în fruntea numitului comitat. În ce privesce pe Berzeviozy, acesta este cunoscut ca unul din cei mai aprigi maghiarisători.

— o —

Procese pentru pretensiuni mai mici de 20 fl. Fóia oficială publică o hotărîre a Curiei, prin care se decretéză, că procese pentru pretensiuni mai mici de 20 fl. se țin de judecătoria comunală a acusatului chiar și în casul, când ele ar proveni din afaceri comerciale.

— o —

Procesul de pressă al lui Kasics. „Magyar Ujság“ a publicat un articol, în care a susținut, că decă sunt adevérate descoperirile, ce consilierul ministerial pensionat Kasics le-a făcut despre ministrul

chiar jurnalele și revistele străine s'au ocupat și au scris despre călătoria acestor doi exploratori români. După ultimele știri primite, D-nii Ghioa, după aprópe 6 luni de explorări a acestor țări necunoscute, s'au reținors la Aden și sunt pe drum spre patriă. Sperăm peste puține ȓile să întâmpinăm aci pe îndrăsneti noștri compatrioți, cari de sigur ne vor întretine într'o viitoare conferință despre descoperirile lor și despre întâmplările, ce au avut în această lungă călătoria de șese luni de ȓile.

În cea ce privesce expedițiunile, ce sunt în curs de executare său cari se pregătesc pe anul acesta, ele sunt număróse. Acest sfârșit de secol pare a fi menit a nu lăsa nici cea mai mică părticică din globul pământesc dela polul Nord la polul Sud neacolat și necercetat de ómeni; activitatea ómenesă, credincioasă tradiției acestui veac, se silesce a descoperi și cele mai din urmă secrete ale miciei nostre planete.

Iacă acum în scurt bilanțul acestor expedițiuni.

Pentru *polul Nord*, oinci mari exploratori, doi Norvegieni, un Suedez, un Englez, și un American, sunt actualmente ocupați cu explorările spre a aȓunge la polul Nord; dintre aceștia trebuie să menționăm pe inginerul suedez *Andrée*, care se pregătesce a pleca în Iunie viitor din Spitzberg în balon, sperând a aȓunge astfel până la pol. Balonul este gata; el a fost construit la Paris și a costat 50.000 de franci. D. *Andrée* va fi însoțit în această călătoria aeriană de încă doi curagioși ingineri Suedezi.

La congresul geografic dela Londra, în ședința din 29 Iulie 1895, D. *Andrée* a expus planul său de a aȓunge la polul Nord în balon; proiectul acesta a fost fórte combătut de mai mulți membrii din congres, ca un ce nerealisabil; după mai multe discuțiuni *pro* și *contra*, D. președintele al congresului exprimă opinia congresului ca favorabilă pentru D. *Andrée* și speră, că va avea un succés complet în îndrăsnéța sa întreprindere. Un viitor apropiat ne va arăta rezultatul.

O altă expediția la polul Nord, care pasionéză lumea savantă, este aceea a norvegianului *Nansen*, care a plecat în Martie 1893 în Grónlanda și despre care nu se mai scie nimic pozitiv, totuși se speră, ca în cursul acestui an său la anul viitor el se va întóce victorios.

Pentru descoperirea *polului Sud* sunt asemenea 5 expedițiuni în curs, între cari cea în capul căreia este profesorul *Oto Nordenskiöld*, nepotul celebrului explorator Suedez, și alta mai importantă pusă sub conducerea austriacului *Julius Sayer*, comandantul de odinóră al lui *Tegethof*. Pentru această călătoria antarctică s'a format la Berlin o societate cu un capital de 1 milion de mărci.

Pentru explorarea *Africii* sunt actualmente 21 de expedițiuni, în capul cărora sunt 13 francezi, 2 germani, 1 belgian, 1 elvețian, 1 italian, 1 american și 2 englesi; din acești din urmă exploratori una este a D-șorei *Miss Kingsley*, care a explorat Guabanul și Camerunul și a studiat mai cu osebite triburile caibale.

În *America de Nord* sunt 5 expedițiuni, dintre cari una condusă de *D-na Beaumont*, o belgiană americanisată, care a explorat mai ales provincia *Alaska*.

În *America Centrală* un norvegian și un american studiază de mai mulți ani pe Indieii din Sonora, cum și munții *Sierra Madre* din Mencia.

America de Sud este vizitată de 6 exploratori francezi, germani și americani, atât din punctul de vedere comercial și de colonizare.

Bétrana și întinsa *Asia* este studiată și cutrerată actualmente de 18 misiuni științifice, comerciale și arhilogice, în capul cărora se află Francoesi, Germani, Ruși, Euglesi, etc. Dintre aceștia menționăm pe *D. și D-na Littldale*, cari au explorat Thibetul și o parte din China; pe Germanul *Dr. Moevis* care se află de mai mult timp în Thibet și care, spre a pute pătrunde în *Lhasa*, s'a convertit la religia budhistă; mai menționăm pe tinerul și mult călătoritul *Prinț Henri de Orleans*,

